

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	välisleping
Teksti liik:	algtekst
Jõustumise kp:	18.07.1995
Avaldamismärke:	RT II 1995, 1, 2

Eesti Vabariigi ja Tšehhi Vabariigi vaheline investeringute soodustamise ja vastastikuse kaitse leping

Vastu võetud 24.10.1994

(õ) 5.01.2009 17:10

[Lepingu ratifitseerimise seadus](#)

[Välisministeeriumi teadaanne välislepingu jõustumise kohta](#)

[Välisministeeriumi teadaanne välislepingu lõppemise kohta](#)

[Eesti Vabariigi ja Tšehhi Vabariigi vahelise investeringute soodustamise ja vastastikuse kaitse lepingu muutmise ja lõpetamise kokkulepe](#)

Eesti Vabariik ja Tšehhi Vabariik (edaspidi nimetatud Lepingupoolel),

soovides süvendada majanduslikku koostööd Lepingupoole vastastikuse kasu eesmärgil,

püüdes luua ja säilitada soodsaid tingimusi kummagi Lepingupoole kodanike investeringutele teise Lepingupoole territooriumil,

tõdedes, et investeringute soodustamine ja vastastikune kaitse vastavalt käesolevale lepingule stimuleerib majanduslikku eramitsiatiivi sel alal,

leppisid kokku alljärgnevas:

Artikkel 1. Definitsioonid

Käesoleva lepingu tähenduses:

1. Mõiste «investering» hõlmab igat liiki varasid, mis on investeeritud ühe Lepingupoole investeerija poolt seoses tema majandustegevusega teise Lepingupoole territooriumile kooskõlas viimase Lepingupoole seaduste ja määrustega, hõlmates sealhulgas eelkõige, kuid mitte ainult:

- vallas- ja kinnisvara, samuti kõiki muid asjaõigusi, nagu hüpoteeke, pandiõigusi, pante ning muid sarnaseid õigusi;
- ettevõtete osakuid, aktsiaid ja võlakirju ja teisi ettevõtluses osalemise liike;
- nõudeid rahale või mis tahes majanduslikku väärtust omavale investeringutega seotud tegevusele;
- intellektuaalse omandi õigusi, sealhulgas investeringutega seotud autoriõigusi, kaubamärke, patente, tööstuslikke disainlahendusi, tehnilisi protsesse, oskusteavet, ärisaladusi, kaubanimetusi ja ettevõtte äriväärtust;
- kõiki seadusega või lepingu alusel antud õigusi ning kõiki seaduslikke litsentse ja lube, sealhulgas kontsessioone loodusvarade otsimiseks, kaevandamiseks, kultiveerimiseks ja kasutamiseks.

Varaliste väärtuste investeerimise vormi muutus ei muuda nende kui investeringute olemust.

2. Mõiste «investeerija» tähendab igat füüsilist või juriidilist isikut, kes investeerib teise Lepingupoole territooriumile:

- mõiste «füüsiline isik» tähendab igat füüsilist isikut, kes on ükskõik kumma Lepingupoole kodanik vastavalt selle lepingupoole seadustele;
- mõiste «juriidiline isik» tähendab kummagi Lepingupoole suhtes igat selle Lepingupoole seadustega kooskõlas ühinemise teel või muul viisil moodustatud ja juriidilise isikuna tunnustatud üksust.

3. Mõiste «tulu» tähendab investeringust saadud summasid ja hõlmab eelkõige, kuid mitte ainult kasumit, intresse, kapitali juurdekasvu, osakuid, dividende, rojalteid ja tasusid.

Artikkel 2. Investeringute soodustamine ja kaitse

1. Kumbki Lepingupool edendab ning loob oma territooriumil teise Lepingupoole investeerijate investeeringutele soodsad tingimused ja lubab selliseid investeeringuid vastavalt oma seadustele ja määrustele.

2. Kummagi Lepingupoole investeerijate investeeringutele antakse teise Lepingupoole territooriumil igal ajal õiglane ja võrdne käsitus ning tagatakse nende täielik kaitse ja julgeolek.

Artikkel 3. Riiklik ja enamsoodustatud riigi käsitus

1. Kumbki Lepingupool annab oma territooriumil teise Lepingupoole investeerijate investeeringutele ja tuludele õiglase ja võrdse käsitluse, mis ei ole vähem soodus kui tema enda investeerijate investeeringutele ja tuludele või mis tahes kolmanda riigi investeerijate investeeringutele ja tuludele antav käsitus, olenevalt kumb neist on soodsam.

2. Kumbki Lepingupool annab oma territooriumil teise Lepingupoole investeerijatele nende investeeringute haldamisel, hooldamisel, kasutamisel, nendest kasu saamisel või nende kasutamisel mitte vähem soodsa käsitluse kui on tema enda investeerijate investeeringutele ja tuludele või mis tahes kolmanda riigi investeeringutele ja tuludele antav käsitus, olenevalt kumb neist on soodsam.

3. Käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 sätted ei ole tõlgendatavad ühe Lepingupoole kohustusena laiendada teise Lepingupoole investeerijatele soodustust, mis tuleneb käsitlusest, eelistusest või privileegist, mida esimene Lepingupool võib anda, lähtudes:

- a) mis tahes tolliliidu-, vabakaubanduspiirkonna-, rahandusliidu- või mõnest muust samalaadsest rahvusvahelisest kokkuleppest, mille alusel on moodustatud taolised liidud või institutsioonid, või mõnest muust piirkondliku koostöö vormist, mille liikmeks ükskõik kumb Lepingupool on või võib saada;
- b) mis tahes täielikult või põhiliselt maksustamist käsitlevast rahvusvahelisest lepingust või kokkuleppest.

Artikkel 4. Kahjude kompenseerimine

1. Ühe Lepingupoole investeerijatele, kelle investeeringud on kannatanud kahju sõja, relvastatud konflikti, riigis kehtestatud eriolukorra, ülestõusu, vastuhaku, mässu või muude sarnaste sündmuste tõttu teise Lepingupoole territooriumil, annab teine Lepingupool tagasimaksmisel, hüvitamisel, kompenseerimisel või muude lahenduste puhul käsitluse, mis ei ole vähem soodus kui see, mille lepingupool annab oma investeerijatele või mis tahes kolmanda riigi investeerijatele.

2. Kahjustamata käesoleva artikli lõiget 1, võimaldatakse ühe Lepingupoole investeerijatele, kes kannavad teise Lepingupoole territooriumil mõnes nimetatud lõikes viidatud olukorras kahju, mille põhjuseks on:

- a) nende vara rekvireerimine selle Lepingupoole jõudude või võimude poolt;
- b) nende vara hävitamine selle Lepingupoole jõudude või ametivõimude poolt, mis ei olnud põhjustatud lahingutegevusest või ei olnud tingitud olukorra vajadustest,

õiglane ja adekvaatne kompensatsioon rekvireerimise ajal või vara hävitamise tulemusel kantud kahjude eest. Vastavad maksed peavad olema vabalt ülekantavad ning need teostatakse ilma viivitusega vabalt konverteeritavas valuutas.

Artikkel 5. Eksproprieerimine

1. Kummagi Lepingupoole investeerijate investeeringuid ei tohi teise Lepingupoole territooriumil natsionaliseerida, eksproprieerida või rakendada nende suhtes muid oma toimelt natsionaliseerimise või eksproprieerimisega (edaspidi nimetatud eksproprieerimine) samaväärseid meetmeid, välja arvatud ühiskondlikes huvides. Eksproprieerimine peab toimuma seaduse alusel ja mitte-diskrimineerivatel põhimõtetel ja sellega peab kaasnema kohene, adekvaatne ja efektiivne kompensatsioon. Selline kompensatsioon peab vastama eksproprieeritud investeeringu turuväärtusele vahetult enne eksproprieerimist või eelseisva eksproprieerimise avalikku teatavakssaamist, hakkab kandma intresse alates eksproprieerimise päevast, peab olema tasutud viivitusega, peab olema efektiivselt realiseeritav ning vabalt ülekantav vabalt konverteeritavas valuutas.

2. Kahju kandnud investeerijal on õigus lasta eksproprieerimist teostanud Lepingupoole seaduse järgi, kooskõlas käesolevas artiklis sätestatud põhimõtetega, selle Lepingupoole kohtuvõimudel või mõnel muul sõltumatul ametkonnal oma juhtum koheselt läbi vaadata ja investeeringu väärtus ära hinnata.

3. Käesoleva artikli lõike 1 sätted kehtivad ka juhul, kui Lepingupool võõrandab sellise ettevõtte varad, mis on ühinemise teel või muul viisil moodustatud tema enda territooriumi mis tahes osas kehtivate seaduste alusel ning milles teise Lepingupoole investeerijad omavad osakuid.

Artikkel 6. Ülekanded

1. Kumbki Lepingupool tagab teise Lepingupoole investeeringute ja tuludega seotud maksete ülekande. Ülekanded tehakse vabalt konverteeritavas valuutas ilma igasuguste kitsendusteta ja liigse viivitusega. Sellised ülekanded hõlmavad eelkõige, kuid mitte ainult:

- a) kapitali ja lisasummade ülekandeid investeeringu säilitamiseks või suurendamiseks;
- b) tulude, intresside, dividendide ja teiste jooksvate sissetulekute ülekandeid;
- c) ülekandeid laenude tagasimaksmiseks;

- d) rojalte või tasude ülekandeid;
- e) investeringu müügist või likvideerimisest saadava summa ülekandeid;
- f) teise Lepingupoole territooriumil investeringuga seoses töötavate füüsiliste isikute töötasude ülekandeid.

2. Käesoleva lepingu mõistes on vahetuskursiks ülekande kuupäeval jooksvate tehingute suhtes kehtiv kommertskurs, kui ei ole teisiti kokku lepitud.

Artikkel 7. Subrogatsioon

1. Kui üks Lepingupool või tema poolt määratud asutus teeb oma investeerijatele makse teise Lepingupoole territooriumil tehtud investeringule antud garantii alusel, tunnustab viimatimainitud Lepingupool:

- a) investeerija kõigi õiguste või nõuete üleminekut esimesena nimetatud Lepingupoolele või tema määratud asutusele seaduse või õigusliku tehingu alusel, samuti
- b) et esimesena nimetatud Lepingupoolel või selle poolt määratud asutusel on õigus kasutada subrogatsiooni alusel selle investeerija õigusi ja rakendada tema nõudeõigusi ning et ta võtab enda peale investeringuga seotud kohustused.

2. Ülekantud õigused või nõuded ei tohi ületada investeerija algseid õigusi või nõudeid.

Artikkel 8. Investeringutega seotud vaidluste lahendamine ühe Lepingupoole ja teise Lepingupoole ühe investeerija vahel

1. Kõik vaidlused, mis võivad tekkida ühe Lepingupoole investeerija ja teise Lepingupoole vahel seoses investeringuga teise Lepingupoole territooriumil, lahendatakse vaidluspoolte vahel läbirääkimiste teel.

2. Kui ühe Lepingupoole investeerija ja teise Lepingupoole vahelist vaidlust ei ole võimalik lahendada sel teel kuue kuu jooksul, võib investeerija esitada vaidluse:

- a) Rahvusvahelisele investeringualaste vaidluste lahendamise keskusele (ICSID), võttes arvesse Washingtonis 18. märtsil 1965 allkirjutamiseks avatud «Riikide ja teiste riikide kodanike vaheliste investeringualaste vaidluste lahendamise konventsiooni» kehtivaid sätteid juhul, kui mõlemad Lepingupoole on selle konventsiooniga ühinenud; või
- b) vahekohtunikule või rahvusvahelisele ad hoc arbitraažikohtule, mis on moodustatud ÜRO Rahvusvahelise Kaubandusõiguse Komisjoni (UNCITRAL) arbitraažireeglite alusel. Vaidluspoolel võivad leppida kirjalikult kokku nende reeglite muutmise suhtes. Arbitraažotsused on lõplikud ja siduvad mõlemale vaidluspoolele.

Artikkel 9. Lepingupoole vahelised vaidlused

1. Vaidlused Lepingupoole vahel seoses käesoleva lepingu tõlgendamise või tema rakendamisega lahendatakse võimaluse korral konsultatsioonide või läbirääkimiste teel.

2. Kui vaidlus ei leia sel teel lahendust kuue kuu jooksul, edastatakse see kooskõlas käesoleva artikli sätetega ükskõik kumma Lepingupoole palvel arbitraažikohtule.

3. Arbitraažikohus moodustatakse iga juhtumi jaoks eraldi järgmisel viisil. Kumbki Lepingupool määrab kahe kuu jooksul, alates arbitraažitaotluse laekumise kuupäevast, ühe arbitraažikohtu liikme. Need kaks liiget valivad kolmanda riigi kodaniku, kes määratakse mõlema Lepingupoole nõusolekul kohtu eesistujaks (edaspidi nimetatud eesistuja). Eesistuja määratakse ametisse kolme kuu jooksul, alates ülejäänud kahe liikme määramise päevast.

4. Kui käesoleva artikli lõikes 3 nimetatud ajavahemike jooksul ei ole vajalikud määramised tehtud, siis võib paluda teha määramised Rahvusvahelise Kohtu presidendil. Kui Rahvusvahelise Kohtu president juhtub olema ükskõik kumma Lepingupoole kodanik või kui ta mingil muul põhjusel ei saa nimetatud funktsioone täita, palutakse teha määramised Rahvusvahelise Kohtu asepresidendil. Kui ka asepresident juhtub olema ükskõik kumma Lepingupoole kodanik või kui ta mingil muul põhjusel ei saa nimetatud funktsioone täita, siis palutakse teha määramised Rahvusvahelise Kohtu ametiastmelt järgmisel liikmel, kes ei ole kummagi Lepingupoole kodanik.

5. Arbitraažikohus võtab oma otsused vastu häälteenamusega. Need otsused on siduvad. Kumbki Lepingupool kannab ise oma vahekohtuniku kulud ning tema esinduskulud arbitraažiprotsessil. Eesistuja kulud ja ülejäänud kulud kannavad mõlemad Lepingupoole võrdses osas. Arbitraažikohus määrab ise oma protseduurireeglid.

Artikkel 10. Muude reeglite ja erikohustuste täitmine

1. Kui mõnd küsimust reguleerib samaaegselt nii käesolev leping kui ka mõni teine rahvusvaheline leping, millega mõlemad Lepingupoole on ühinenud, ei ole miski käesolevas lepingus takistuseks ükskõik kummale Lepingupoolele või tema territooriumil investeringuid omavale investeerijale rakendamaks reegleid, mis talle tema olukorras on soodsamad.

2. Kui ühe Lepingupoole poolt vastavalt selle seadustele ja määrustele või teiste spetsiifiliste lepingute sätetele teise Lepingupoole investeerijatele antav käsitlus on soodsam kui sätestatakse lepingus, siis rakendatakse soodsamat käsitlust.

Artikkel 11. Käesoleva lepingu kehtivus

Käesoleva lepingu sätted kehtivad tulevikus ühe Lepingupoole investeerijate poolt teise Lepingupoole territooriumile tehtavate investeeringute suhtes ning samuti käesoleva Lepingu jõustumise kuupäeval olemasolevate investeeringute suhtes.

Artikkel 12. Jõustumine, kestus ja lõpetamine

1. Kumbki Lepingupool teatab kirjalikult teisele Lepingupoolele käesoleva lepingu jõustamiseks siseriikliku seadusandlusega nõutavate protseduuride täitmisest. Käesolev leping jõustub teise teate laekumise kuupäeval.

2. Käesolev leping jääb jõusse kümneks aastaks ja on jätkuvalt jõus järgnevat kümneaastaste perioodide jooksul, välja arvatud juhul, kui üks aasta enne esimese või mis tahes järgneva perioodi lõppemist üks Lepingupooltest teatab teisele Lepingupoolele kirjalikult oma kavatsusest leping lõpetada.

3. Enne käesoleva Lepingu lõppemist tehtud investeeringute suhtes kehtivad käesoleva lepingu sätted edasi kümme aastat pärast selle lõppemise päeva.

Eeltoodu kinnituseks on käesolevale lepingule alla kirjutanud selleks täielikult volitatud isikud.

Koostatud kahes eksemplaris Tallinnas 24. oktoobril 1994. a. eesti, tšehhi ja inglise keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentset. Lahknevuse korral tõlgendamisel prevaleerib ingliskeelne tekst.

Eesti Vabariigi nimel
Andres LIPSTOK

Tšehhi Vabariigi nimel
Ivan KOCÁRNÍK

Õiend

Akti avaldamisandmed täiendatud, akt tehniliselt korrastatud.